

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

2. Veneris poma.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

bus hodiéque centuriantur, quibuscunque vilia sunt pudoris pericula. *Aspasia* tenuis fortunæ, sed præstantissimæ formæ puella (quod *Ælianus* refert) quod *Veneris* beneficio in *Cyri*, *Darii* filii, amicitiam se insinuasset, *Deæ* simulacrum fieri curavit, juxta quod *Columbam* gemmis picturatum collocavit. Pretiosum in re turpi monumentum. Tanti constant hæc sacra. Alii *passeres*, *Cypridis* vehiculo subjugant, impares utique tam potenti Numini jugales, nisi summa levitas inesset huic deæ, & maxima salacitas his volucris, ideóque brevis vita, quam *Plin.* lib. 10. c. 36. mari ultra annum non indulget: feminæ aliquantò longiorem concedit. Nimirum quod *Tertullianus* ait, *Libidinum sunt vaporata momenta.* Caduco laborant morbo *passeres*: non minus libidinosi; quod supra diximus. *Ovidius* 2. *Fastor.* fabulatur, *Venerem* cum *Cupidine* etiam à *Piscibus* vehi: cum enim instantem *Tiphœum* gigantem fugeret, trans *Euphratem* evasit horum ministerio.

Utque sinu natum tenuit, succurrite *Nymphæ*

Et diis auxilium ferte duobus ait.

Profluítque *Triton*; *Pisces* subiere *Gemelli*,

Pro quo nunc cernis sidera nomen habent.

Hæc *Ovidius*. Ethicè sic habe:

Cur pecus æquoreum fluvialia frigora linquit?

Ætheris in medio fusilis igne natat?

An quia caluere tuo gelidi de numine *Pisces*,

Blanda *Venus*, jussum cum subiere jugum?

Frigida sic mutas calidis, humentia siccis?

Fide, *Pudor*, nivibus ne nimis ipse tuis.

Currum Idaliæ comitantur, & circumvolant, *Risus*, *Iocis*, *Cupidines*. Nam plerumque sub specie amicitie ac hilaritatis, fit transitus ad verba prætextata; hinc ad impudicos tactus, & quæ deinde sequuntur. *Mercurius* quoque ei & *Gratia* adduntur: nam formæ & lingue gratia nihil non impetrat & eblanditur. Certè cum *Venus* pomum à *Paride* esset captura, *Hymenæum* & *Cupidinem*, & *Amores*, & *Gratias* jussit advocari, teste *Pausania*.

II. (b). Porro dea hæc pomum seu malum manu præfert: nam qui *Amores* pingunt, lustrare eos malis, & inter arbores malos lascivire, poma decerpere, abrodere, jactare confingunt. Hinc *Dametas* apud *Virg.* *Eclog.* 3.

----- Malo me *Galatea* petit, lasciva puella.

Mala

(b) *Veneris* poma.

Mala esse inter illicia & Symbola Veneris, notum ex Poëtis: unde juxta adagium, malis se petere dicuntur amantes. Mala Hippomeni Venus elargitur, quibus Atalantam, diu victricis pudicitia Virginem in amores suos pertraxit. Ovid. 10. Metam. Malo Cydippen Acontius venatus est. Erat illa, generis pariter & formæ nobilitate insignis puella, cujus amore captus Acontius, cum repulsam metueret, quod neque genere, neque opibus par esset, ad dolum confugit, pomumque ad pedes ejus devolvit, (alii in sinum ejus conjecisse referunt) versibus hæc inscriptum.

Juro tibi sanctæ per mystica sacra Dianæ,
Me tibi venturam comitem, sponsamque futuram.

Hoc itaque pomum cum puella incauta sustulisset, versusque in eo descriptos legisset, fidem suam amanti imprudens adstrinxit, & illi nubere, morbo etiam à diis immisso, coacta est.

Et missum sponsi furtivo munere malum, memorat Catullus, quod adventu matris excussum, è castæ Virginis gremio profilierit. Hic monitum illud valet:

----- nimium ne crede colori,
Ille color vermem, quem tegit, intus habet.
Vesceris? ah pransos pestis populabitur artus,
Oréque deluso dira venena trahes.

Poma manu prensare cave, tetigisse, perisse est.
Tangere sed nimium est: tangere velle, nocet.

III (c) Venus coronam gerit in capite (Plinius lib. 8. c. 7. Plutarchus in Pompeio) nempe post pugnam victrix. Pugnata siquidem *Pulchritudo*, semper invicta. Sed quò pacto? planè mirabili. Pugnata videlicet in otio, vincit in pace, triumphat oculis, tacendo tonat, aspectu fulgurat, & uno, non dicam, impetu, sed intuitu pectus invadit, expugnat animum, & sibi tributarium facit. Quid? quod sine voce loquitur, sine vi vim affert, sine catenis allicit, sine præstigiis immutat mentem, & vidisse vicisse est; & visam esse, triumphasse. Illam propterea videre noluit *Augustus in Cleopatra*, ne caperetur, & Victor Orbis, vinceretur à femina. Itaque agenti causam & multis verbis peroranti, aures aperuit quidem, sed clausit oculos. Ad hanc rem Petrarca, Amor, inquit, est latens ignis, gratum vulnus, sanidum venenum, dulcis amaritudo, delectabilis morbus, jucundum supplicium, blanda mors.

(c) *Pulchritudinis potentia.*

IV. (d) Myrto